

DE FORENEDE KURSUS

EKSAMENSKURSUS
LYKEION

LOKALER I
KØBMANDSSKOLEN

ROSENGAARDEN 16.
KØBENHAVN K.
TELEF. NORA 184 x.

1909-1910.

INDHOLDSFORTEGNELSE.

	Side
Artium efter den gamle Ordning.....	3
Almindelig Forberedelseseksamen (Præliminæreksamen).....	4
Studentereksamen efter den nye Ordning.....	5
Mellemskoleeksamen som Foreksamen for Studentereksamen.....	6
Præliminær- og Realeksamen som Foreksamen for Studentereksamen	7
Pensionater i Lærerhjem	10
4de Klasses Hovedeksamen som Foreksamen for Studentereksamen	11
Lærer(inde)eksamen som Foreksamen for Studentereksamen.....	12
Mellemskoleeksamen.....	-
Adgangseksamen til polyteknisk Læreanstalt.....	13
Adgangseksamen til Landbohøjskolen.....	-
Tillægsprøver.....	14
Indmeldelse.....	-
Betalingsvilkaarene.....	15
Stipendier.....	16
Kommuneskoleelever.....	-
Aarsberetning og Program.....	17
Eksamensresultater.....	19
Treffetid.....	21
Ordensregler.....	22

DE FORENEDE KURSUS.

Institutionen „De forenede Kursus“ bestaar af følgende 5 Kursus, der økonomisk arbejder sammen, medens de i pædagogisk Henseende har bevaret deres fulde Selvstændighed: Døckers Kursus, Undervisningsanstalten Kjøbenhavn, Lang og Hjorts Kursus, *Eksamenskursus* Lykeion og Wedels Kursus. Institutionen har tillige overtaget Carl og P. Petersens Kursus, som er henlagt under Wedels Kursus.

De forenede Kursus forbereder til følgende Eksaminer:

I. *Studentereksamen* efter den *gamle* Ordning (Artium) saavel af den sproglig-historiske som af den matem.-naturv. Retning.

II. *Alm. Forberedelseseksamen* (Præliminæreksamen).

III. *Studentereksamen* efter den *nye* Ordning saavel af den nysproglige, som af den klassisk sproglige og den matem.-naturv. Retning.

IV. *Mellemskoleeksamen*.

V. *Adgangseksamen* til *polyteknisk Læreaanstalt*.

VI. *Adgangseksamen* til *Landbohøjskolen*.

VII. Samtlige lovbefalede *Tillægsprøver*.

I. Artium.

(Studentereksamen efter den gamle Ordning.)

Denne Eksamen afholdes normalt sidste Gang i Aar, idet den nye Studentereksamen, som første Gang afholdes i 1910, skal afløse den. Imidlertid vil der endnu i Juni—Juli 1910 ekstraordinært blive afholdt Artium nærmest af Hensyn til de Elever, som man ikke har kunnet indstille i Aar, eller som i Aar ikke har bestaaet Prøven. Saadanne Elever kan Skolerne, som nu udelukkende læser efter den nye Ordning, ikke mere byde nogen for dem passende Undervisning; thi for disse Elever vil det i de fleste Tilfælde være for sent og for be-

sværligt at begynde paa en Læsning til Studentereksamen efter den nye Ordning, en Læsning, der i heldigste Tilfælde kan afsluttes paa to Aar. De forenede Kursus agter da at oprette Hold beregnede paa eet Aar, hvor saadanne Elever kan afslutte deres Læsning, og hvor ogsaa andre Elever, for hvem Artium efter den gamle Ordning passer bedst, vil kunne finde Optagelse.

Af den gamle Skoles Eksaminer bestaar efter 1909 ellers kun

II. Almindelig Forberedelseeksamen.

(Præliminæreksamen.)

Denne vil tidligst blive ophævet i 1913, og sandsynligvis vil den blive bevaret endnu længere. Det vilde føre for vidt her at undersøge, hvad Grunden er til, at just denne Del af den gamle Skoleordning vil blive bevaret en Tid lang over i den nye, hvor der iøvrigt er indført en anden Eksamen, Realeksamen, der før eller senere helt skal afløse den. Et Faktum er, at de Forældre, der sender deres Børn til Kursus, indtil videre foretrækker Præliminæreksamen for Realeksamen, og Kursus føler sig saa meget mindre berettiget til at modsætte sig denne Tendens hos Hjemmene, som den gamle Præliminæreksamen baade er bygget over sunde pædagogiske Principper og i hvert Fald paa eet Punkt giver Eleverne Rettigheder, som de ikke kan opnaa ved at tage den nye Realeksamen, idet Præliminæreksamen giver Adgang til hele Landbohøjskolens Undervisning, medens denne Højskole i hvert Fald i visse Tilfælde (se Pag. 13) kræver en særlig Optagelsesprøve af Elever med Realeksamen. De forenede Kursus agter da indtil videre at bevare Præliminæreksamenskursus som den normale Uddannelse for de Elever, der ikke agter at forberede sig til Studentereksamen; men selvfølgelig vil der, saafremt Forholdene forandrer sig, og et Kursus til Realeksamen skulde ønskes oprettet, blive dannet et saadant Hold; navnlig kunde det tænkes, at Elever, som har bestaaet Mellemskoleeksamen, vilde foretrække Realeksamen for Præliminæreksamen; men forøvrigt vil Undervisningen til Præli-

minæreksamen efter bestaaet Mellemskoleeksamen som Regel kunne afsluttes paa samme Tid som Undervisningen til Real-eksamen, saaledes at ogsaa de før omtalte Elever vil staa sig bedst ved at læse til Præliminæreksamen.

Fagene til alm. Forberedelseseksamen er: Dansk, Engelsk, Tysk, Historie, Geografi, Naturhistorie, Fysik, Matematik, Regning; som frivilligt Fag kan læses Fransk.

III. Studentereksamen efter den nye Ordning.

Undervisningen til denne Eksamen foregaar paa toaarige Gymnasiehold, og begynder paa Basis af det Kundskabsstof, der maa antages at være erhvervet gennem en god Mellem-skoleundervisning; der undervises paa de 3 forskellige Linjer i følgende Fag (de Fag, der særlig karakteriserer hver enkelt Retning, er trykt med udhævede Typer):

a) paa den **nysproglige** Linje: Dansk, Historie, Latin, Oldtidskundskab, **Engelsk, Tysk, Fransk, Geografi og Naturhistorie, Naturlære, Matematik.**

b) paa den **klassisk-sproglige** Linje: Dansk, Historie, **Græsk, Latin, Oldtidskundskab, Engelsk (eller Tysk), Fransk, Geografi og Naturhistorie, Naturlære, Matematik.**

c) paa den **mat.-naturv.** Linje: Dansk, Historie, Oldtidskundskab, Engelsk (eller Tysk), Fransk, Geografi og Naturhistorie, **Naturlære med Kemi, Matematik.**

Ved **Valget af Artiumsretning** bør det først og fremmest tages i Betragtning, for hvilke Fag Eleven har Anlæg og Interesse, og det vil f. Eks. altid være en højst betænkelig Ting at vælge den mat.-naturv. Retning, naar man ikke har Lyst til og let ved at tilegne sig Matematik og Fysik. Men det kan under saadanne Overvejelser ogsaa spille en Rolle, hvorledes Universitetet og den polytekniske Lærestalt stiller sig overfor disse Eksaminer. Ved kgl. Anordn. af 28. Febr. 1908 er der da derom bestemt følgende: Elever af de to sproglige Linjer, der vil optages paa polyteknisk Lærestalt, maa underkaste sig Anstaltens Adgangseksamen; Studenter

af den nysproglige Linje, der vil studere Teologi, maa underkaste sig en Tillægsprøve i Græsk (Pensum: mindst 120 Sider Prosa). Studenter af den mat.-naturv. Retning, der vil studere Teologi, maa foruden denne Græskprøve tillige underkaste sig en Tillægsprøve i Latin (Pensum: mindst 120 Sider Prosa), og Studenter af den mat.-naturv. Retning, som vil studere Medicin, maa, hvis de ikke har bestaaet Mellemskoleeksamen med Latin eller en tilsvarende Tillægsprøve i Latin, underkaste sig en saadan (Pensum: en Forskole og 25 Sider sammenhængende Tekst).

Det vil af foranstaaende fremgaa, at Elever, der fremtidig vil studere Teologi, helst bør vælge den klassisk-sproglige Linje, og at Elever, der ønskes optaget paa den polytekniske Læreanstalt, bør vælge den mat.-naturv. Retning.

Ret til at indstille sig til Studentereksamen efter den nye Ordning erhverves ved bestaaet:

- 1) Mellemskoleeksamen.
- 2) Præliminæreksamen (Realeksamen).
- 3) 4de Klasses Hovedeksamen.
- 4) Lærer(inde)eksamen med forskellige Tillægsprøver.

1) Mellemskoleeksamen. Ligesom Mellemskoleeksamen i Skolen er det normale Gennemgangsled til Studentereksamen, saaledes begynder Kursus Gymnasieundervisning som før sagt paa Grundlag af det Kundskabsstof, der skal være tilegnet for at bestaa Mellemskoleeksamen.

For modne Elever, som i en ældre Alder bestemmer sig til at studere, og som begynder deres Læsning med faa eller ingen Forkundskaber i Tysk, Engelsk og Matematik, vil det da være den naturligste Vej gennem vort eetaarige Kursus til Mellemskoleeksamen at erhverve sig Betingelserne for Optagelse paa Gymnasieholdene og Ret til at indstille sig til Studentereksamen. Saadanne Elever vil, saafremt deres Ævner, Flid og Helbred strækker til, kunne naa frem til Studentereksamen paa 3 Aar, og Kursus vil altsaa forholdsvis hurtigt og dog forhaabentlig saaledes, at Maalet naas paa for-

svarlig Maade, kunne føre disse Elever, der naturligt hører hjemme paa Kursus, frem til Studentereksamen.

Bestaaet Mellemskoleeksamen giver, som før sagt, Ret til at indstille sig til Studentereksamen; hvis Eksamen er bestaaet med **Latin**, har Eleven dermed Ret til at indstille sig til Eksamen af alle 3 Retninger; hvis Eksamen er bestaaet **uden Latin**, har vedkommende foreløbig kun Ret til at indstille sig til Studentereksamen af den matem.-naturv. Retning og maa, hvis han agter at underkaste sig Studentereksamen af de to sproglige Retninger, underkaste sig en **Tillægsprøve i Latin** (Pensum: en Forskole og 25 Sider sammenhængende Tekst; Siden c. 1700 Bogstaver); efter at Kravet om denne Latinprøve ved kgl. Anordning af 9de Febr. 1909 er indskrænket til at gælde Statens højere Almenskoler og Sorø Skole, er der dog nogen Grund til at vente, at det heller ikke vil blive stillet for Optagelse paa Kursus Gymnasiehold.

Fagene til Mellemskoleeksamen for Privatister er følgende: Dansk, Engelsk, Tysk, Historie, Geografi, Naturhistorie, Fysik, Regning og Matematik samt Skrivning. Det er af stor Betydning for Kursus' Arbejde til denne Eksamen, at der fra Myndighedernes Side er gjort os den Indrømmelse, at Undervisningsinspektionen kan tilstaa det enkelte Kursus Ret til i Tysk, Engelsk og Fransk at lade sine egne **Lærere eksaminere** de dimitterede Hold, saafremt de moderne Undervisningsmetoder, hvor Eleverne delvis eksamineres paa det fremmede Sprog, er anvendte under Holdets Undervisning.

2) **Præliminæreksamen (Realeksamen)**. Hovedparten af de Elever, som i den sidste halve Snes Aar har forberedt sig til Studentereksamen paa Kursus, har været Elever fra Provinsrealskolerne. Rundt omkring paa Landet og i Byer uden Skole med Studenteruddannelse i de Hjem, som ønsker, at deres Sønner eller Døtre skal blive Studenter og derigennem faa Del i den højeste Ungdomsdannelse, vort Land byder, er det allerede et vigtigt økonomisk Spørgsmaal at beholde deres Børn hjemme saa længe som muligt; men endnu mere er det for gode Hjem en Sag af rentud afgørende Betydning ikke at skulle sende deres Børn ud blandt fremmede

før det er absolut og ubetinget nødvendigt. Eet Aar kan i den vanskelige Overgangsalder, hvor de unge mere end nogensinde trænger til at færdes i Hjemmets Luft, være af afgørende Indflydelse paa de unges hele fremtidige Udvikling. Dette Forhold har medført, at efterhaanden flere og flere Hjem har ladet deres Børn først tage Præliminæreksamen eller Realeksamen ved den stedlige Realskole og derefter har sendt dem til Kursus for der at tage Studentereksamen. Kursus er derigennem blevet fra at være et naturligt Hjemsted for dem, der var for gamle til at gaa gennem Skolen, og en sidste Nødhjælp for dem, der ikke ret trivedes i Skolen, til at være en Faktor i den højere Undervisning, som slutter sig organisk til den private Realskole og bygger videre paa den.

Dette Forhold, som har været af den største Betydning for Kursus hele Udvikling, vil forhaabentlig kunne fortsættes ogsaa under den nye Tingenes Orden, som er indført ved Lov af 24. April 1903, der omformer hele vort højere Skolevæsen, og for at oplyse Vedkommende om, under hvilke Vilkaar Realskolernes Elever fremtidig vil være stillede, naar de søger fortsat Uddannelse paa Kursus, har de forenede Kursus i indeværende Foraar rundsendt følgende Skrivelse til alle Landets Realskoler:

„*De forenede Kursus*“ ønsker, foranlediget ved forskellige Henvendelser fra Realskoler rundt omkring i Landet, at henlede disse Skolers Opmærksomhed paa, at Kursus under den nye Skoleordning ligesom hidtil er den naturligste Vej for unge Mennesker, der efter at have bestaaet Realskolernes afsluttende Eksamen ønsker at forberede sig til Studentereksamen.

Et ungt Menneske, der har bestaaet Realeksamen eller almindelig Forberedelseseksamen, bør efter sin Alder og sine Kundskaber kunne naa frem til Studentereksamen paa to Aar, og det vil sikkert for de fleste være et unødvendigt Tidsspild at begynde forfra i 1ste Gymnasieklasse med en treaarig Læsning som Maal. Et saadant ungt Menneske maa altsaa, hvis han vil gaa i en Skole, søge Optagelse i 2den Gymnasieklasse gennem en Optagelsesprøve, der vil kræve et ikke saa helt ringe Arbejde af ham, og selv om det lykkes ham at bestaa Prøven, vil han altid være uheldigt stillet i Forhold til Klassens øvrige Elever; disse har i første Gymnasieklasse læst om end ikke mere saa dog andre Ting end han, og de har læst dem under en væsentlig anden Forudsætning, for saa vidt som Undervisningen i 1ste Gymnasieklasse har og i

Følge ministeriel Skrivelse af 31. Marts 1908 skal have en fra Undervisningen i Realskolens øverste Klasse væsentlig forskellig Karakter.

Paa Kursus er Undervisningen til Studentereksamen planlagt med to eetaarige Klasser, over hvilke det treaarige Gymnasiums Pensum er fordelt. Der begyndes paa Grundlag af Mellemskoleeksamens Kundskabsmaal, og i Fransk og Latin vil Undervisningen som Regel begynde ganske elementært; hvad det sidste Fag angaar, vil det dog være af Betydning, at de Elever, som vil læse paa en af de sproglige Linjer, har i det mindste nogle Forkundskaber, saaledes at de f. Eks. har gennemgaaet en Forskole; men hvis dette er naaet, vil Elever, der med bestaaet Realeksamen eller alm. Forberedelseseksamen begynder paa vore Gymnasiehold, i enhver Henseende have de Forudsætninger, hvorpaa Undervisningen bygger, og i adskillige Fag være et Stykke ude over Begyndelsesmaalet, saaledes at de i den første Tid, hvor de skal tilpasse sig efter de nye Forhold og orientere sig i det paa mange Punkter nye Stof vil have det Rygstød, som det giver, at have gennemgaaet Realskolens øverste Klasse. De vil derved jævnt og roligt kunne finde sig til Rette i Gymnasiets Arbejdsmaade, og selv om den Omstændighed, at vi fordele det treaarige Gymnasiums Stof over to Aar, vil kræve en hurtigere Læsning, vil de her omtalte Elever sikkert uden Overanstrengelse kunne følge denne Læsning, netop fordi de møder med det Plus i Kundskaber og Modenhed, som de har indsamlet i det sidste Aar i Realskolen. Medens vi altsaa paa den ene Side mener, at det toaarige Gymnasium med Mellemskoleeksamen som Forudsætning vil stille Eleverne overfor en vanskelig Opgave, der sikkert næppe vil kunne løses helt tilfredsstillende, undtagen af ældre og modne Elever med særlig gode Evner og solidt Helbred, tror vi paa den anden Side saavel rent teoretisk set, som efter de alt nu gjorte Erfaringer at turde hævde, at den af Kursus planlagte toaarige Gymnasielæsning i enhver Henseende vil være forsvarlig for Elever, som har bestaaet Realskolens afsluttende Eksaminer.

Som bekendt kræves der for Elever med alm. Forberedelseseksamen en Tillægsprøve i Svensk og Kemi; denne Prøve aflægges ligesom Prøven i Latin for Elever af de sproglige Retninger paa Kursus i Løbet af det første Halvaar, i hvilket de besøger Kursus. Latinundervisningen falder som ovenfor paavist indenfor Kursus normale Læseplan, og det Pensum, som skal læses i Svensk og Kemi er saa lille, at det ligeledes uden Vanskelighed kan arbejdes igennem samtidig med den regelmæssige Undervisning paa Gymnasieholdene og i Timer som ligger i det regelmæssige Skema. Vi skal dog henlede Opmærksomheden paa, at Elever, som tager Eksamen i April—Maj, vil gøre klogt i at erhverve sig disse Kundskaber inden Sommerferien, saaledes at de kan bestaa Prøven i disse Fag ved Optagelsen paa Kursus.

Vi har ment at disse Betragtninger kunde have nogen Betydning for Realskolerne saavel som for de Forældre, der sætter deres Børn i

disse Skoler, navnlig ved Overvejelsen af de pædagogiske Vilkaar for den fremtidige Læsning ved Kursus, og samtidig skal vi med Hensyn til, hvorledes der kan skaffes disse unge Mennesker Ophold i København under betryggende Forhold, meddele, at „de forenede Kursus“ er betænkt paa, hvis en saadan Plan maatte vinde nogenlunde Tilslutning, at indrette en Del mindre Pensionater i Lærershjem, hvor saadanne Elever for en rimelig Betaling (700--800 Kr.) kunde finde et godt Hjem og det nødvendige Tilsyn. Det følger af sig selv, at et saadant Arrangement ikke kan træffes, inden man har et Skøn over, hvor vidt denne Tanke vil vinde Tilslutning, og det vil derfor være af Betydning, om vedkommende Forældre i betimelig Tid vil henvende sig til de Kursus, paa hvilket de ønsker deres Børn optagne, med Meddelelse om, at de ønsker Plads for dem i et saadant Pensionat.

Det fremgaar af foranstaaende, at Realeksamen og Præliminæksamen er den bedste Forskole for vore toaarige Gymnasiehold, og selv for Elever, der møder uden For-eksamen, vil Præliminæksamen være at anbefale, navnlig da, hvis de har saa mange Forkundskaber, at de kan naa frem til Præliminæksamen i en nogenlunde rimelig Tid, eller hvis deres tidligere Fordannelse har været anlagt paa den gamle Præliminæksamen; ikke saa ringe Vægt, naar Valget staar mellem Mellemskole- eller Præliminæksamen som Forskole til Studentereksamen, har ogsaa den Omstændighed, at Elever, som begynder at forberede sig til Studentereksamen, jo stundom nødes til at opgive deres Læsning, inden dette Maal er naaet, enten fordi deres økonomiske Forhold ikke tillader dem at fortsætte, eller fordi det viser sig, at deres Evner ikke slaar til. For saadanne Elever vil det være af megen Betydning at kunne gaa ud i det praktiske Liv med Præliminæksamen, der aabner dem Adgang til fortsat Læsning ved forskellige videregaaende Skoler og til de forskellige Etater (Post-, Telegraf-, Told- og Jærnbanevæsenet osv.) medens Mellemskoleeksamen ikke giver disse Rettigheder.

Elever, der har bestaaet Præliminæksamen, vil, hvis de agter at indstille sig til en af de sproglige Studentereksaminer, have at underkaste sig en Prøve i 1) Svensk (Pensum 50 Sider) 2) Kemi (Mellemskolens Pensum) og 3) Latin (Pensum som ovenfor under Mellemskoleeksamen). Prøven i Latin falder bort for de Elever, der agter at indstille sig til

den mat.-naturv. Studentereksamen, og vil muligen ogsaa bortfalde for Elever af de to andre Retninger (jfr. Side 7).

Elever, der har bestaaet Realeksamen efter den nye Skoleordning, har selvfølgelig i Kraft af deres Mellemskoleeksamen Ret til at indstille sig til Studentereksamen, (om Tillægsprøve i Latin se Side 7).

3) 4de Klasses Hovedeksamen er nu afskaffet, men der vil sikkert endnu de første Aar være adskillige unge Mennesker, som paa Grundlag af denne Eksamen ønsker at forberede sig til Studentereksamen efter den nye Ordning. For disse er der da ved min. Bekendtgørelse af 6te Marts 1908 truffet følgende Bestemmelser:

Elever, der har bestaaet 4de Klasses Hovedeksamen af den sprogl.-hist. Retning, maa, for at kunne indstille sig til Studentereksamen, underkaste sig en Prøve i 1) mundtlig Dansk (Pensum 250 Sider og et større Digtværk) med Svensk (Pensum 50 Sider), Engelsk (Pensum 100 Sider) samt Fysik og Kemi (Mellemskolens Pensum).

Elever, der har bestaaet 4de Klasses Hovedeksamen af den mat.-naturv. Retning, maa underkaste sig en Prøve i Dansk med Svensk, Engelsk og Kemi (Pensum som ovenfor).

Samtlige Prøver til Supplering af Præliminæreksamen og 4de Klasses Hovedeksamen afholdes paa vedkommende Kursus og af dettes Lærere. Det vil selvfølgelig være det heldigste, om Eleverne kan indstille sig til disse Prøver ved Optagelsen paa Kursus, og umiddelbart efter Sommerferien vil der blive givet de Elever, der mener sig kvalificerede til at bestaa disse Prøver, Adgang til at underkaste sig dem, men iøvrigt vil der i 1ste Halvaar af det toaarige Kursus til Studentereksamen blive indrettet en Undervisning, beregnet paa at føre Elever, som ikke har bestaaet Prøverne, saa vidt frem, at de ved Slutningen af Halvaaret kan absolvere dem.

Elever med disse Foreksaminer, som ved Januar eller senere bestemmer sig til at begynde en Læsning til Studentereksamen, vil her have en god Anvendelse for den resterende Del af Skoleaaret; der vil for saadanne Elever blive oprettet

Hold, paa hvilke de kan forberede sig til disse Prøver og samtidig gennemgaa et forberedende Kursus i de vigtigste af Gymnasiets Fag, saaledes, at de dels kan tage de nødvendige Tillægsprøver inden Skoleaarets Slutning, dels kan indsamle en Del Kundskaber, der kan lette dem Arbejdet paa Studenterholdene.

4) **Lærer(inde)eksamen.** Ved min. Bekendtgørelse af 8de December 1908 er det fastsat, at de, der har bestaaet Lærer- eller Lærerindeprøven ved et Seminarium, kan erhverve sig Ret til at indstille sig til Studentereksamen ved at bestaa en Tillægsprøve i **Svensk** og **Kemi** (Mellemskolens Pensum), i **Engelsk** og i **Tysk** (Pensum i hvert af disse Sprog 100 Sider) samt eventuelt i **Latin** (Mellemskolens Pensum). Disse Prøver aflægges enten for Eksamenskommissionen ved Universitetet eller ved en eksamensberettiget højere Almenskole, der afholder Prøve i de nævnte Fag henholdsvis ved Mellemskoleeksamen og Realeksamen.

Som man vil se er Kravet om at have bestaaet Lærer-(inde)eksamen med en bestemt Hovedkarakter hermed bortfaldet.

IV. Mellemskoleeksamen.

Om denne Eksamen som Forprøve til Studentereksamen er talt Side 6 f.; her skal endnu blot tilføjes, at der paa det eetaarige Mellemskolehold ogsaa kan optages saadanne Elever, som kun ønsker at bestaa Mellemskoleeksamen for derigennem at forberede sig til det praktiske Liv. Mellemskoleeksamen giver ikke Adgang hverken til Etaterne eller til de Fagskoler, der kræver Foreksaminer for Optagelse, men den er og anerkendes ogsaa fra forskellige Sider beredvillig som en god praktisk Fordannelse for Handelsmænd og Haandværkere. For saa vidt kan det være attraaværdigt for mange at erhverve sig denne Eksamen, og navnlig vil unge Mennesker, som i Skolen har begyndt en Forberedelse til Mellemskoleeksamen uden at afslutte den, gennem et saadant Kursus lettere naa frem til en afsluttende Eksamen end ved at be-

gynde en Læsning til den saa betydelig vanskeligere Præliminæreksamen.

V. Adgangseksamen til Polyteknisk Læreanstalt.

Denne Eksamen er nødvendig for Præliminarister, der ved den polytekniske Læreanstalt vil uddanne sig til Ingeniører, Mekanikere, Kemikere og lign. Undervisningen varer 1 Aar og omfatter følgende Fag: Trigonometri, Stereometri, analytisk Geometri, Konstruktioner, Aritmetik, Fysik og Astro-nomi. For dem, som har bestaaet Præliminæreksamen med 2 fremmede Sprog, omfatter Undervisningen ogsaa Fransk.

Polytekniske Eksaminander kan blive Studenter af mat.-naturv. Retning ved at bestaa en Prøve i dansk Stil, Fransk Historie og Latin (Pensum som til 4de Kl. Eks.); Studenter af sproglig-historisk Retning kan de blive ved at bestaa en Prøve i dansk Stil, Fransk, Historie, Latin og Græsk.

VI. Adgangseksamen til Landbohøjskolen.

Elever, som efter at have bestaaet Realeksamen efter den nye Ordning, søger Optagelse paa Landbohøjskolen for at forberede sig til Dyr-læge-, Landinspektør- og Skovbrugs-eksamen, vil have at underkaste sig en Optagelsesprøve, som omfatter følgende Fag:

A. for Veterinærer: Dansk skriftlig, Engelsk skriftlig og mundtlig, Tysk skriftlig og mundtlig, Fransk, Latin og Historie; Prøven i Latin bortfalder for Elever, der har bestaaet en saadan Prøve til Mellemskoleeksamen, Realeksamen eller ved Optagelse i et Gymnasium.

B. for Landinspektører og Skovbrugere: Dansk skriftlig, Engelsk skriftlig og mundtlig, Tysk skriftlig og mundtlig, Fransk, Historie, Regning, Matematik skriftlig og mundtlig.

Kursus varer eet Aar og Prøven afholdes ved Landbohøjskolen i Juli.

VII. Tillægsprøver.

Kursus underviser som hidtil til de lovbefalede Tillægsprøver i Fransk og Latin til Præliminæreksamen, Mellem- og Realskoleeksamen samt til de supplerende Tillægsprøver, ved hvilke akademisk Borgerret opnaas uden Studentereksamen; navnlig er denne sidste Tillægsprøve i de senere Aar jævnlig benyttet af polytekniske Eksaminander, som har ønsket at erhverve sig akademisk Borgerret (se Side 13.) Fremdeles vil Studenter med den mat.-naturv. Artium, som agter at studere Teologi, kunne erholde Undervisning i Latin og Græsk til den lovbefalede Tillægsprøve, og endelig vil Elever med Skolelærereksamen kunne faa Undervisning til de af dem krævede Tillægsprøver.

Indmeldelse.

Det vil med Hensyn til Ordningen af, hvilke Hold og Retninger der skal oprettes ved de forskellige Kursus være af stor Betydning, at vi saa snart som muligt kan faa en Oversigt over, hvor mange Elever, der vil besøge de forskellige Kursus i næste Skoleaar, og vi skal da hermed rette en indtrængende Opfordring til Hjemmene om, at henvende sig til Kursus saa snart som paa nogen Maade muligt. Vi ved meget vel, at der er Forhold, som kan gøre det vanskeligt at træffe den endelige Afgørelse før lige op imod, ja endog efter Skoleaarets Begyndelse, men hvor Afgørelsen kan træffes i god Tid, vil man i væsentlig Grad lette Arbejdet ved Kursus Administration ved straks at indmelde vedkommende Elev.

Fra 15de Juli til 15de August vil Kursus Kontorer være lukkede, og Bestyrerne vil i den Tid kun kunne modtage skriftlige Forespørgsler. Forhaabentlig vil foranstaaende Redegørelse indeholde saa fyldige Oplysninger, at mundtlige Konferencer, hvis de ikke har fundet Sted før Sommerferien, kan opsættes til efter Ferien, og Bestyrerne vil i Sommerferietiden sørge for, at deres Post kommer dem saa betids i Hænde, at man hurtigt vil kunne faa Svar paa skriftlige Henvendelser.

Betalingsvilkaarene.

For Elever, der er indmeldt før den 1. Juli 1908 gælder de gamle Betalingssetser, men fra og med 1. Juli 1908 vil følgende Betalingsregler gælde:

1) For Undervisning til Studentereksamen saavel efter den gamle som efter den nye Ordning og for Undervisning til Mellemskoleeksamen med Latin og Fransk betales aarlig 360 Kr.

2) For Undervisning til alm. Forberedelseseksamen med 3 fremmede Sprog og Mellemskoleeksamen med Latin betales aarlig 300 Kr.*)

3) For Undervisning til alm. Forberedelseseksamen med 2 fremmede Sprog og Mellemskoleeksamen uden Latin betales aarlig 240 Kr.*)

4) For Undervisning til Adgangseksamen til polytek-nisk Læreanstalt betales 150 Kr. aarlig; for samme Under-visning med Fransk betales 200 Kr. aarlig.

5) For Undervisning til Adgangseksamen til Landbo-højskolen betales 300 Kr. aarlig; for Elever der skal ind-stille sig til Adgangseksamen for Veterinærer uden Latin 250 Kr. aarlig.

6) For al anden Undervisning betales 2 Kr. maanedlig pr. ugentlig Undervisningstime for indtil 8 Timer ugentlig; for hver overskydende ugentlig Time betales 1 Kr. pr. Maaned.

Skolepengene betales i 10 Rater, første Gang ved Skole-aarets Begyndelse (for August), anden Gang 1ste September og fremdeles den 1ste i hver Maaned, sidste Gang 1ste Maj. Elever, som er indtraadt paa Kursus efter 1ste September, betaler 1ste Maj to Rater.

I Indskrivningspenge betales 2 Kr., som erlægges ved Indmeldelsen.

Enhver Elev betaler i Brændselspenge 2 Kr. den 1ste Nov. og 2 Kr. den 1ste Febr.

Udmeldelse maa ske med en fuld Maanedes Varsel, saa at der betales for den Maaned, hvori Udmeldelsen sker, og

*) Om Prisen for Kommuneskoleelever se Pag. 16.

for den følgende. Efter 1ste April modtages ingen Udmeldelse for det løbende Undervisningsaar.

Stipendier.

For at lette ubemidlede Elever Deltagelse i Undervisningen paa de forenede Kursus, uddeler disse aarlig Stipendier til et Beløb af ca. 10,000 Kr. Dette Beløb fordeles af et dertil nedsat Bestyrelsesudvalg efter bestemte Regler, saaledes at Stipendierne kan andrage indtil Halvdelen af den ordinære Betalingssats. Ansøgning om Stipendier maa indsendes paa særlige Blanketter, som faas ved Henvendelse til vedkommende Kursus og indsendes gennem dette til Bestyrelsen for de forenede Kursus. Ansøgninger om Stipendier kan som Regel først ventes bevilgede efter to Maaneders Undervisning paa Kursus, idet der ved Afgørelsen ogsaa tages Hensyn til Elevens Flid og hele Forhold paa Kursus, ligesom Kursus forbeholder sig Ret til at fratage en Elev, som ikke arbejder efter Evne og i det hele ikke tilfredsstillende de Krav, Kursus maa stille til sine Elever, det ham tilstaaede Stipendium. Fordelingen af Stipendierne finder Sted i Oktober og Marts og Ansøgninger om Stipendier modtages som Regel kun i disse to Terminer.

Kommuneskoleelever.

I Betragtning af de særlige Forhold modtager de forenede Kursus paa samme Maade, som det hidtil har været Tilfældet, til nedsat Betaling Elever fra de københavnske og frederiksbergske Kommuneskoler og andre Skoler i København og paa Frederiksberg, hvis Elevers Forældre i økonomisk Henseende er at sidestille med dem, der normalt sætter deres Børn i Kommuneskolen. For saadanne Elever er den aarlige Betaling for Præliminæreksamen med 3 fremmede Sprog 200 Kr. aarlig og for Præliminæreksamen uden Fransk 160 Kr. aarlig. Om yderligere Stipendium, som kun undtagelsesvis kan ventes bevilgede, maa Ansøgning indgives efter foranstaaende Regler.

Eksamenskursus Lykeion, der grundlagdes i 1898 af en Kres Faglærere, er fra Kursusaaret 1908—09 indtraadt i **De forenede Kursus**. Kursus har i Aarets Løb været besøgt af ialt 79 Elever, deraf 8 kvindelige og 71 mandlige.

Foruden Hold til **Almindelig Forberedelseksamen** og **Tillægsprøver** i Svensk, Engelsk, Fransk, Tysk, Latin og Kemi er der undervist til den nye **Adgangsekamen** til **Veterinær- og Landbohøjskolen**, der for første Gang afholdtes i Juli 1909, og hvortil der i alt indstillede sig 10 Eksaminander.

I det kommende Kursusaar 1909—10 vil der yderligere blive Hold til den „gamle“ **Artium** baade i den sproglig-historiske og den matematisk-naturvidenskabelige Retning.

Kursuselever har haft gratis Adgang til **Folkeuniversitetsforeningens Forelæsningsrækker** og har efter eget Valg saaledes deltaget i følgende Rækker: *Godfred Hansen: Polarforskningen, dens Formaal og dens Historie. Adam Bøving: Darwinismen og andre Udviklingshistorier. Cl. Wilkens: Opdragelsens Grundsætninger, særlig Viljens og Karakterens Opdragelse.*

Fem Gange aarlig tilstilles der hver Elev et skriftligt Vidnesbyrd om hans (hendes) Flid og Standpunkt. For Elever, der skal op til Eksamen udstedes dette Vidnesbyrd ikke mere, naar deres Indstilling har fundet Sted. Fyldigere Meddelelser gives, om det ønskes, direkte til Elevernes Forældre og Værger, der saaledes altid er i Stand til at følge Elevernes Forhold og Arbejde paa Kursus.

I det forløbne Kursusaar har følgende Lærere undervist ved Kursus:

Dr. phil. *S. P. Cortsen*,
 Cand. mag. *Henrik Bang*,
 Exam. polyt. *Edw. Darling*,
 Kommunelærer cand. mat. *H. C. Hansen*,
 cand. mag. *Fr. Hoffmann*,
 cand. mag. *L. E. Madsen*,
 cand. mag. *E. M. Nørregaard*,
 stud. mag. *Th. Pedersen*,
 cand. mag. *F. G. Petersen*,
 cand. mag. *H. Pihl-Hansen*,
 cand. mag. *P. Reinvaldt*,
 mag. art. *Gerson Trier*,
 mag. art. *H. Wiehe*.

Som Censorer ved Tillægsprøven eller Prøveeksamen har, foruden nogle af Kursuslærerne, d'Hrr. Docent, cand. mag. *O. B. Bøggild*, stud. mag. *Alb. Jensen*, cand. phil. *O. Møller*, vist os den Velvilje, at medvirke. Desuden har Hr. cand. phil. *P. Harder* undervist som Vikar.

I Løbet af Aaret er der af vore Elever taget følgende Eksaminer *):

*) Program med Eksamensresultatet fra foregaaende Aar udleveres paa Forlangende.

Almindelig Forberedelseksamen.

(Præliminæreksamen).

	Dansk Stil (dobbel)	Dansk (dobbel)	Engelsk (dobbel)	Tysk	Fransk	Historie	Geografi	Regning	Aritmetik	Geometri	Naturhistorie	Naturfære	Orden med skriftlige Arbejder	Points
I. Januar 1909:														
Erik Christensen	mg ÷	mg ÷	mg	g	„	mg +	ug ÷	ug	mg	ug	ug	ug ÷	mg +	105 $\frac{1}{2}$
Ingeborg Guldberg	mg ÷	mg	mg ÷	„	mg +	g ÷	tg +	mg	g	g +	mg	g	mg +	89 $\frac{2}{3}$
Aage Brandt-Petersen	g +	g	g +	g +	„	mg +	tg +	g +	tg	g ÷	mg +	g	mg ÷	77
Søren Sørensen	mg ÷	g +	tg ÷	g	„	g	mg ÷	mg	mg	mg ÷	mg ÷	mg +	mg ÷	77 $\frac{1}{3}$
Alfred Thomsen	mg	mg	mg +	mg +	mg +	mg +	mg	ug	mg	mg	mg +	g ÷	mg	111 $\frac{2}{3}$
II. Juni Juli 1909:														
Osvold Andersen	mg ÷	mg ÷	mg ÷	mg ÷	„	g	mg	mg ÷	g +	ug ÷	mg +	g +	mg	96
K. T. Klem	mg ÷	mg	mg ÷	mg ÷	„	mg ÷	tg	g	mg	mg ÷	mg ÷	mg +	mg	92
K. E. Kliim	mg	mg ÷	g	g +	„	ug	mg	mg +	ug	ug ÷	mg	mg	mg +	101 $\frac{2}{3}$
E. Lahn-Andersen	mg ÷	mg +	mg	mg ÷	mg +	mg +	g ÷	ug	mg	g	mg ÷	mg +	mg ÷	106
H. A. Mathiesen	mg	mg +	mg ÷	mg	„	ug ÷	g	ug	ug ÷	ug ÷	mg +	mg	mg	105 $\frac{2}{3}$
H. J. Mortensen	mg ÷	g +	mg ÷	g +	„	g +	mg ÷	mg ÷	g ÷	g +	mg ÷	mg ÷	mg	89 $\frac{2}{3}$
Harry Nielsen	g ÷	mg ÷	g +	g +	„	tg ÷	g +	ug	g +	mg +	mg	g +	mg	81 $\frac{1}{3}$
Svend Noer	g +	mg ÷	mg ÷	mg ÷	„	mg	g	ug	mg	mg ÷	g	mg ÷	mg	94 $\frac{2}{3}$
Karl Olsen	g +	g +	mg ÷	mg ÷	„	tg +	g ÷	g	tg	g +	g	tg	mg	72 $\frac{1}{3}$
Poul Skade	mg ÷	g	g +	mg ÷	„	g ÷	g	mg	g +	g ÷	g ÷	g	mg	81

Adgangseksamen til Veterinær- og Landbohøjskolen.

Juli 1909.

	Dansk Stil		Engelsk	Tysk	Fransk	Historie	Latin	Middeltal
	Histo- risk	Køret af fore- drag						
A. J. H. Barfoed	g	g	mg ÷	g	g	mg ÷	„	5.45
J. P. G. Hansen	mg ÷	mg +	ug ÷	mg +	mg +	ug ÷	mg ÷	7.14
Folmer Nielsen	mg ÷	mg ÷	mg +	mg	ug ÷	mg	mg	6.95
P. R. Petersen	g	g +	mg ÷	g ÷	mg ÷	g +	g +	5.48
J. H. Simonsen	g +	mg +	ug	g +	mg +	mg	mg	6.86
P. H. H. Svønné	g +	g +	mg	g	ug ÷	g +	mg ÷	6.14

Tillægsprøver

i Kursusaaret 1908—09.

	Engelsk	Fransk	Tysk	Latin	Svensk	Kemi
C. S. Aaser	„	„	„	mg ÷	„	„
P. Bille-Brahe	„	„	„	g	„	„
Olga Bjørnemose	„	„	„	g +	„	„
E. Christensen	„	mg +	„	mg	„	„
Fr. Christensen	„	g +	„	„	„	„
C. N. P. Dam	„	mg ÷	„	„	„	„
Karen Eyber	„	„	„	5	6	6
Estrid Fleischer	„	„	„	mg	„	„
A. Halvorsen	„	g	„	„	„	„
N. J. Illeris	mg	g	g	„	„	„
F. M. Madsen	mg	mg +	mg +	„	„	„
M. Nielsen	„	mg	„	„	„	„
M. C. Vad	„	„	„	g +	„	„

Indmeldelse modtages og Forespørgsler besvares af Kursusets Leder Hr. *Gerson Trier*, som træffes i Kursuslokalerne i *Købmandsskolen*, Rosengaarden 16, 2den Sal, Kl. 1 $\frac{1}{2}$ —2 $\frac{1}{2}$ og, fra Undervisningsaarets Begyndelse, i sin Bopæl, Nørrebrogade 18 A, 2den Sal, fra Kl. 4—5. Telf. Nora 184 x (før Kl. 12 og efter Kl. 2).

I Tiden fra 15. Juli til 15. August modtages kun skriftlige Indmeldelser.

Eksamenskursus Lykeion.

ORDENSREGLER FOR
EKSAMENSKURSUS LYKEIONS ELEVER.

1. Saasnart en Undervisningstime er forbi, skal alle Elever forlade Klasseværelserne og i Frikvarteret opholde sig i Rotundaen eller paa Gangen.

2. Naar Klokken ringer halv, skal Eleverne straks gaa ind, hver i det Klasseværelse hvori hans (hendes) Undervisning nu skal foregaa.

3. Ingen Elev maa færdes i noget andet Klasseværelse end det der er anvist hans (hendes) eget Hold til Benyttelse ved Undervisningen i de forskellige Fag.

NB. Andre Undtagelser fra Reglerne 1—3 end dem der omtales nedenfor under 5 og 6 kan kun finde Sted med Bestyrerens eller den Inspektionshavende Lærers særlige Tilladelse.

4. Saasnart Undervisningen er begyndt, maa ingen Elev færdes paa Gangen.

5. Elever der har Mellemtime skal, hvis der er et Klasseværelse ledigt, opholde sig i dette; er intet Værelse ledigt, i Rotundaen. I begge Tilfælde er al højrystet Tale, Syngen, Fløjten og anden Støjen forbudt.

6. Elever som kun deltager i enkelte Fag, men ønsker at opholde sig i Lykeions Lokaler udenfor deres Undervisningstimer, har at forholde sig som de i 5 nævnte Elever.

7. Fra Undervisningstidens Begyndelse til dens Slutning er det ikke tilladt noget Holds Elever at forlade Lykeions Lokaler, uden med Bestyrerens eller den Inspektionshavende Lærers Samtykke. For regelmæssigt tilbagevendende Mellemtimer vil dette normalt blive givet én Gang for alle, under Forudsætning af at vedkommende Elev ikke kommer for sent til sin førstkommende Undervisningstime eller paa anden Maade misbruger Tilladelsen.

8. Tobaksrygning er forbudt i alle de af Lykeions Elever benyttede Lokaler, Gange og Rum. Hus og Bohave stilles under Elevernes Beskyttelse. Hvis der i den Tid paa Dagen Lykeion benytter disse tilføjes dem nogen Overlast (Tegning paa eller Skæring i Møbler og Vægge), vil, saafremt Ophavsmanden ikke selv melder sig, det eller de Hold som benytter Lokalet hvor Skaden er sket alle som én være Erstatningspligtige.

9. Overtøj maa ikke henlægges i Klasserne eller Rotundaen, men skal anbringes i Garderoben paa 2den Sal. Bøger og Rekvisiter skal tages med hjem hver Dag. For glemte Sager paatager Kursus sig intet Ansvar.

10. Overtrædelse af disse Ordensregler vil, hvor Bestyren anser det for formaaltjenligt, blive meddelt Elevernes Forældre eller Værger. Grove Brud paa Orden og Sømmelighed vil kunne medføre den Skyldiges Bortvisning fra Kursus for nogen Tid eller bestandig.

O. C. Olsen & Co., København.